

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινούς κανόνες διασφάλισης βασικής συνδεσιμότητας των οδικών εμπορευματικών μεταφορών όσον αφορά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ένωση»

[COM(2018) 895 final — 2018/0436 (COD)]

(2019/C 190/08)

Γενικός εισηγητής: ο κ. **Raymond HENCKS**

Αίτηση γνωμοδότησης	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 14.1.2019 Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 14.1.2019
Νομική βάση	Άρθρο 91 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αρμόδιο τμήμα:	Μεταφορές, ενέργεια, υποδομές, κοινωνία των πληροφοριών
Απόφαση του Προεδρείου	22.1.2019
Υιοθετήθηκε από την ολομέλεια	20.2.2019
Σύνοδος ολομέλειας αριθ.	541
Αποτέλεσμα της ψηφοφορίας (υπέρ/κατά/αποχές)	76/1/0

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) υποστηρίζει την Επιτροπή στις προσπάθειές της να διασφαλιστεί προσωρινά βασική συνδεσιμότητα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών με βάρβα φορτηγά οχήματα μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου και αντίστροφα, εφόσον το Ηνωμένο Βασίλειο εγκαταλείψει την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) χωρίς να έχει επικυρωθεί συμφωνία αποχώρησης και, ως εκ τούτου, δεν θα δεσμεύεται πλέον από το ενωσιακό δίκαιο.

1.2. Η ΕΟΚΕ επικροτεί το γεγονός ότι η υπό εξέταση πρόταση κανονισμού παραχωρεί στους Βρετανούς οδικούς εμπορευματικούς μεταφορείς το δικαίωμα να κυκλοφορούν ελεύθερα εντός του εδάφους της Ένωσης, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019, σύμφωνα με τους κοινούς κανόνες της ΕΕ για την πρόσβαση στην αγορά διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών και με την προϋπόθεση ότι και οι μεταφορείς της Ένωσης, με τη σειρά τους, θα μπορούν να κυκλοφορούν ελεύθερα εντός του εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό δίκαιους και ισότιμους όρους ανταγωνισμού και χωρίς διακρίσεις.

1.3. Η ΕΟΚΕ ευελπιστεί ότι η βρετανική αρχή θα υιοθετήσει, το αργότερο πριν από την ημέρα τυχόν εξόδου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία, μια σειρά από ισοδύναμα προσωρινά μέτρα που θα διασφαλίζουν στους οδικούς μεταφορείς της Ένωσης που κυκλοφορούν στο Ηνωμένο Βασίλειο τα ίδια δικαιώματα με αυτά που προτείνονται, για μια μεταβατική περίοδο, από την Επιτροπή προς όφελος των αδειοδοτημένων στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταφορέων, τα οποία τους επιτρέπουν να διεξάγουν εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ του εδάφους της χώρας αυτής και των υπόλοιπων 27 κρατών μελών.

1.4. Σε περίπτωση εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία αποχώρησης, η ΕΟΚΕ καλεί το Ηνωμένο Βασίλειο και την ΕΕ να διαπραγματευτούν και να οργανώσουν, με αμοιβαία συμφωνία και πριν από το τέλος της παραπάνω μεταβατικής περιόδου, βασική συνδεσιμότητα στο πλαίσιο του συστήματος της Ευρωπαϊκής διάσκεψης υπουργών Μεταφορών (ECMT) και τους μελλοντικούς κανόνες που θα ισχύουν για τις σχέσεις μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1.5. Μεταξύ των κοινωνικών και τεχνικών κανόνων που θα πρέπει να τηρούνται κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου από τους μεταφορείς που θα μπορούν να επωφεληθούν της άδειας του Ηνωμένου Βασιλείου και θα κυκλοφορούν εντός του εδάφους της Ένωσης, λείπει ο κανόνας σχετικά με τα αρχικά προσόντα και την περιοδική κατάρτιση των επαγγελματιών οδηγών βαρέων φορτηγών οχημάτων. Δεδομένου ότι πρόκειται για πολύ σημαντικό παράγοντα ασφάλειας, η ΕΟΚΕ ζητεί να συμπληρωθεί το άρθρο 4 της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού με αναφορά στην οδηγία 2003/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, σχετικά με την αρχική επιμόρφωση και την περιοδική κατάρτιση των οδηγών ορισμένων οδικών οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου και της οδηγίας 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 76/914/ΕΟΚ του Συμβουλίου/ΕΕΚ⁽¹⁾.

2. Εισαγωγή

2.1. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1072/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽²⁾ θεσπίζει κοινούς κανόνες σχετικά με την ελεύθερη πρόσβαση στην αγορά διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών σε ολόκληρη την Κοινότητα για μηχανοκίνητα οχήματα με μέγιστη μεικτή μάζα άνω των 3,5 τόνων, όσον αφορά μεταφορές οι οποίες έχουν ως σημείο αναχώρησης ή προορισμού το έδαφος κράτους μέλους ή διέρχονται από το έδαφος ενός ή περισσότερων κρατών μελών.

2.2. Ο κανονισμός αυτός αποσκοπεί στην κατάργηση κάθε περιορισμού, συμπεριλαμβανομένων όσων αφορούν την πρόσβαση στην αγορά, για τον παρέχοντα υπηρεσίες εμπορευματικών μεταφορών λόγω της ιθαγένειάς του ή λόγω του ότι είναι εγκατεστημένος σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο όπου παρέχεται η υπηρεσία. Οι μεταφορές αυτές εκτελούνται, καταρχήν, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει κοινοτική άδεια εκδοθείσα από κράτος μέλος και, εφόσον ο οδηγός είναι υπήκοος τρίτης χώρας, σε συνδυασμό με βεβαίωση οδηγού.

2.3. Οι μεταφορές με αφετηρία κράτη μέλη και προορισμό τρίτες χώρες διέπονται ακόμη σε μεγάλο βαθμό από διμερείς συμφωνίες μεταξύ των κρατών μελών και των οικείων τρίτων χωρών.

2.4. Σε περίπτωση εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς συμφωνία αποχώρησης, οι βρετανικές υπηρεσίες οδικών εμπορευματικών μεταφορών δεν θα δεσμεύονται πλέον από το ενωσιακό δίκαιο. Χωρίς έγκυρη άδεια, οι βρετανικοί οδικοί μεταφορείς εμπορευμάτων θα παύσουν να έχουν πρόσβαση στην αγορά οδικών μεταφορών της Ένωσης και (πιθανότατα) το αντίστροφο.

2.5. Η μόνη νομική βάση προς αντιστάθμιση της έλλειψης συμφωνίας αποχώρησης είναι επί του παρόντος το πολυμερές σύστημα ποσοτώσεων των αδειών μεταφορών που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή διάσκεψη υπουργών Μεταφορών (ECMT), το οποίο εφαρμόζεται σε 43 χώρες —26 εκ των οποίων κράτη μέλη της ΕΕ (όλα εκτός της Κύπρου)— και στο Ηνωμένο Βασίλειο, και το οποίο επιτρέπει την εκτέλεση διεθνούς μεταφοράς εμπορευμάτων από τη χώρα ταξινόμησης του οχήματος προς άλλη χώρα ECMT.

2.6. Ωστόσο, ο καθορισμένος για το 2019 αριθμός αδειών που θα εκδοθούν ανά χώρα μέλος της ECMT (23252 για την ΕΕ των 27 και 984 για το Ηνωμένο Βασίλειο) είναι πολύ περιορισμένος για να καλύψει τον τρέχοντα όγκο των μεταφορών. Ο αριθμός των αδειών μπορεί να αυξηθεί μόνο με ομόφωνη απόφαση όλων των χωρών μελών της ECMT, και συνεπώς η επιλογή αυτή δεν συνιστά την κατάλληλη λύση για να αποτραπεί η διακοπή της πρόσβασης στην αγορά οδικών εμπορευματικών μεταφορών της ΕΕ προς το Ηνωμένο Βασίλειο και αντίστροφα.

2.7. Για να αποφευχθεί τυχόν δυσανάλογη διαταραχή της συνδεσιμότητας, με τις καταστροφικές συνέπειες που θα ακολουθούσαν και για τις δύο πλευρές, είναι επείγον να χορηγηθούν προσωρινά δικαιώματα κυκλοφορίας στην ΕΕ στους οδικούς μεταφορείς του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό τον όρο ότι και το Ηνωμένο Βασίλειο, με τη σειρά του, θα εφαρμόσει τους ίδιους κανόνες για τους μεταφορείς από την ΕΕ.

3. Προτάσεις της Επιτροπής

3.1. Η υπό εξέταση πρόταση κανονισμού παραχωρεί στους Βρετανούς οδικούς μεταφορείς, σε περίπτωση εξόδου του Ηνωμένου Βασιλείου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία αποχώρησης, το δικαίωμα διμερούς μεταφοράς στην ΕΕ από την ημέρα που έπεται εκείνης κατά την οποία οι Συνθήκες παύουν να ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019.

⁽¹⁾ ΕΕ L 226 της 10.9.2003, σ. 4.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1072/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τους κοινούς κανόνες πρόσβασης στην αγορά διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών (ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 72).

3.2. Ωστόσο, το εν λόγω δικαίωμα διμερούς μεταφοράς στην ΕΕ παραχωρείται μόνον εφόσον το Ηνωμένο Βασίλειο εγγυηθεί ότι τα δικαιώματα που απολαμβάνουν οι Βρετανοί μεταφορείς στην Ένωση θα είναι απολύτως ισοδύναμα με τα δικαιώματα που χορηγούνται στους οδικούς μεταφορείς της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με την ισοδυναμία αυτή, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται με κατ' εξουσιοδότηση πράξη:

να καθορίσει όρια στη χωρητικότητα και/ή στον αριθμό των διαδρομών· ή

να αναστείλει την εφαρμογή του υπό εξέταση κανονισμού· ή

να λάβει άλλα πρόσφορα μέτρα.

3.3. Τα δικαιώματα που χορηγούνται στους οδικούς μεταφορείς του Ηνωμένου Βασιλείου υπόκεινται στη συμμόρφωση προς το συναφές ενωσιακό δίκαιο το οποίο εφαρμόζεται στις οδικές εμπορευματικές μεταφορές, ιδίως όσον αφορά:

- τους μετακινούμενους εργαζομένους και αυτοαπασχολούμενους οδηγούς,
- τις κοινωνικές διατάξεις που σχετίζονται με τις οδικές μεταφορές,
- τους ταχογράφους,
- τις μέγιστες επιτρεπόμενες διαστάσεις και τα μέγιστα επιτρεπόμενα βάρη ορισμένων οχημάτων,
- τις διατάξεις περιορισμού της ταχύτητας σε ορισμένες κατηγορίες οχημάτων,
- την υποχρεωτική χρήση ζωνών ασφαλείας,
- την τήρηση της οδηγίας για την απόσπαση εργαζομένων,
- την τήρηση των κοινοτικών διατάξεων που αφορούν τον θεμιτό ανταγωνισμό χωρίς διακρίσεις.

3.4. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή εξουσιοδοτούνται να εξακριβώνουν ότι οι οδικοί μεταφορείς που μεταφέρουν εμπορεύματα προς την Ένωση είναι αδειοδοτημένοι ή πιστοποιημένοι από το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τα συναφή πρότυπα, ότι τηρούνται όλες οι συναφείς εθνικές και ενωσιακές νομοθεσίες και ότι δεν υφίσταται υπέρβαση των δικαιωμάτων.

3.5. Τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διαπραγματεύονται ή να συνάπτουν με το Ηνωμένο Βασίλειο διμερείς συμφωνίες σχετικά με τις οδικές εμπορευματικές μεταφορές, για ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού.

4. Γενικές παρατηρήσεις

4.1. Οι οδικές εμπορευματικές μεταφορές αποτελούν βασικό τομέα τόσο για το Ηνωμένο Βασίλειο όσο και για την ΕΕ. Περισσότερα από 4,4 εκατομμύρια οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων με οδηγό συνδέουν το Ηνωμένο Βασίλειο και την ΕΕ κάθε χρόνο. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξήγαγε οδικώς το 2015 συνολικά 21 350 000 τόνους εμπορευμάτων προς την ΕΕ, ενώ η ΕΕ εξήγαγε την ίδια περίοδο 268 160 000 τόνους εμπορευμάτων με προορισμό το Ηνωμένο Βασίλειο ⁽³⁾.

4.2. Κατά συνέπεια, τυχόν φραγμοί στις συναλλαγές αυτές θα έπλητταν σοβαρά το εμπόριο, την απασχόληση και την οικονομική ανάπτυξη και στις δύο πλευρές και θα διατάρασσαν έντονα τις αλυσίδες εφοδιασμού.

⁽³⁾ Στατιστικά στοιχεία της Βρετανικής Ένωσης Οδικών Εμπορευματικών Μεταφορών (Road Haulage Association).

4.3. Η ΕΟΚΕ συγχαιρεί την Επιτροπή όσον αφορά την υποβολή μέτρων έκτακτης ανάγκης ώστε να αποφευχθούν τα χειρότερα, παρέχοντας προσωρινά στους Βρετανούς μεταφορείς το δικαίωμα να πραγματοποιούν διμερείς μεταφορές μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στην πρόταση, συμπεριλαμβανομένης της ισοδύναμης πρόσβασης των μεταφορέων της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο και υπό δικαίους όρους ανταγωνισμού, με την προσδοκία ότι, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου στις 31 Δεκεμβρίου 2019, θα έχουν διεξαχθεί σχετικές διαπραγματεύσεις και θα έχουν οριστεί με κοινή συμφωνία οι αναγκαίες διατάξεις για την οργάνωση βασικής συνδεσιμότητας στο πλαίσιο του συστήματος ECMT και των τυχόν μελλοντικών κανόνων που θα ισχύουν για τις σχέσεις μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4.4. Η ΕΟΚΕ ευελπιστεί ότι η βρετανική αρχή θα υιοθετήσει, το αργότερο πριν από την ημέρα τυχόν εξόδου από την ΕΕ χωρίς συμφωνία αποχώρησης, μια σειρά από ισοδύναμα προσωρινά μέτρα που θα διασφαλίζουν στους οδικούς μεταφορείς της Ένωσης που κυκλοφορούν στο Ηνωμένο Βασίλειο τα ίδια δικαιώματα με αυτά που προτείνονται, για μια μεταβατική περίοδο, από την Επιτροπή προς όφελος των αδειοδοτημένων στο Ηνωμένο Βασίλειο μεταφορέων, τα οποία τους επιτρέπουν να διεξάγουν εμπορευματικές μεταφορές μεταξύ του εδάφους της χώρας αυτής και των υπόλοιπων 27 κρατών μελών.

4.5. Σε περίπτωση άρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου ως προς την εν λόγω αμοιβαιότητα των δικαιωμάτων μεταφορών μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, η υπό εξέταση πρόταση κανονισμού θα καταστεί άνευ αντικειμένου και τα αγαθά των βρετανικών βαρέων φορτηγών οχημάτων θα πρέπει είτε να μεταφορτώνονται στα σύνορα με την ΕΕ σε βαρέα φορτηγά οχήματα ταξινομημένα στην Ένωση ή, στο μέτρο του δυνατού, να μεταφέρονται με ελαφρά επαγγελματικά οχήματα με επιτρεπόμενο βάρος κατώτερο των 3,5 τόνων, τα οποία δεν υπόκεινται στους κοινούς κανόνες πρόσβασης στην αγορά των διεθνών εμπορευματικών μεταφορών.

4.6. Στη γνωμοδότησή της, της 18ης Ιανουαρίου 2018, σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά διεθνών οδικών εμπορευματικών μεταφορών και στο επάγγελμα του οδικού μεταφορέα (*), η οποία πραγματοποιήθηκε την πρόταση κανονισμού για την τροποποίηση του κανονισμού αριθ. 1072/2009, η ΕΟΚΕ έχει ήδη επισημάνει ότι η μη επέκταση του εν λόγω κανονισμού στα ελαφρά επαγγελματικά οχήματα θα μπορούσε να προκαλέσει στρέβλωση του ανταγωνισμού. Η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει το αίτημά της να υπαχθούν τα ελαφρά επαγγελματικά οχήματα στον προαναφερθέντα κανονισμό, αν και ενδεχομένως με λιγότερο αυστηρούς περιορισμούς.

5. Ειδικές παρατηρήσεις

5.1. Το άρθρο 4 της υπό εξέταση πρότασης κανονισμού προσδιορίζει τους κοινωνικούς και τεχνικούς κανόνες που θα πρέπει να τηρούνται κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου από όσους μεταφορείς διαθέτουν άδεια του Ηνωμένου Βασιλείου και κυκλοφορούν εντός του εδάφους της Ένωσης.

5.2. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι, μεταξύ των υποχρεώσεων αυτών, λείπει η σχετική με τα αρχικά προσόντα και την περιοδική κατάρτιση των επαγγελματιών οδηγών βαρέων φορτηγών οχημάτων. Δεδομένου ότι πρόκειται για πολύ σημαντικό παράγοντα ασφάλειας, η ΕΟΚΕ ζητεί να συμπληρωθεί το εν λόγω άρθρο με αναφορά στην οδηγία 2003/59/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, σχετικά με την αρχική επιμόρφωση και την περιοδική κατάρτιση των οδηγών ορισμένων οδικών οχημάτων τα οποία χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 του Συμβουλίου και της οδηγίας 91/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 76/914/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Βρυξέλλες, 20 Φεβρουαρίου 2019.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Luca JAHIER

(*) EE C 197 της 8.6.2018, σ. 38.